

SLOVENEK

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:
Enostop. petištva (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več ko trikrat . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrska à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniš nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Loncknehti.

Le vkup, le vkup, uboga gmaina!
Stara pesem.

Maroderji, ki so se prišli pretečeni četrtlet na zaupni shod liberalcev zdraviti, se mislijo zopet postaviti v bojno vrsto proti »klerikalcem«. Poleg patronu, ki pomaga ubijati zma- je, so se posebič še priporočili svetemu Avguštinu, ki je nekoč razcepljenim strankam zapisal za zadnje zdravilo, da je »v nujnih stvareh potrebna edinost«. V tem smislu piše 20 t. m. »Slovenski Narod« in trobi v bojni rog ter zbira capinsko vojsko. Čehi in Nemci namreč »že ventilirajo vprašanje o koncentraciji vseh svobodomiselnih strank«, naši liberalci pa še niso zventilirali vse svoje modrosti v tej stvari. Zato hoče »Narod« združiti svoje loncknehte v »trdno falango«, in v tem smislu piše včeraj:

»Vse kaže na to, da zavlada v najbližji bodočnosti pri nas na vsi črti klerikalna stranka in združi v sebi vso oblast. Kaj to znači, vedo presoditi samo oni, ki so že imeli priliko, čutiti na sebi pezo železne klerikalne pesti.«

To je pa čudno. Nekdo je dejal, da misel napredna živi in raste, sedaj pa kar naenkrat črna kuga po domovini slovenski! Drugi nedekorirani liberalni general je dejal na zaupnem shodu kranjske napredne misli, da liberalci zastopajo »svetovno naziranje«, sedaj pa kar čez noč strah pred starim zmajem! Pa vendar miso liberalci že prišli na to, da tudi mi zastopamo svetovno naziranje? To spoznanje je seveda britko in jim ne moremo pomagati.

Toda rešitev ni tako daleč. Ti, ki še veruješ v »Narodovo« misel napredno, stopi ob dvanajstih ponoči v ris, nalomi par brezovih vej in vzemi v roke kolomon. To je namreč tisti novi »modernim zahtevam v vsakem oziru odgovarjajoči program, ki ga lahko z obema rokama podpiše vsak pošten svobodomiseln Slovenec«. Tako »Narod«. Sedaj veš, kako se boš klerikalcev ubranil. Vzemi program, z obema rokama podpiši in stopi v falango s Tavčarjem, ki je že sit vedne vojske s klerikalci, s Ferjančičem, ki se mu je razbil kanceliparagraf, s Plantanom, ki ima na vesti liberalne mestne mandate, in s Trillerjem, ki ima čez glavo opravo za »mladimi«, kakor vidiš, dobra in zmage gotova vojska.

In ti, mladi inteligent slovenski? Ali te nič ne ganejo »Narodove« prošnje?

»Malenkostni oziri in osebne mržnje naj izginejo, brezpomembna nesporazumjenja naj prenehajo in vsi svobodomiselní narodni elementi naj se strnejo v eno celoto, naj se združijo pod krovom stranke, katere bistvo tvorijo svobodomiselná, napredna načela!«

Zajasi torej metlo in odleti na sejem starih liberalnih copnic, da jo potem ubereš skupno proti klerikalcem. Ni šmenta, da bi taka pisana vojska ne zmagala. Pozabi, da so te na zaupnem shodu imenovali malopridnega, malkontenta, nebodigatreba, brez katerega »stari« lahko sami vse opravijo. Nisi ne za Studenec, ne za v odbor narodno-napredne stranke, si pa dober za koprola v liberalni vojski. Je pa tudi že skrajni čas. Klerikalci, ki smo 16. t. m. v »Narodu« liberalnim zaupnikom komaj smeli jermena na čevljih privezovati, bomo sedaj kmalu prisilili učitelje, da bodo župnikom škornje snažili. Tako »Narod« od 20. t. m. Še več! Bujno književnost, ki »se je razcevela šele takrat, ko je preko slovenskih pokrajin zavel svež vse oživljaljoč diš svobode in napredka«, bo pozebla, ko klerikalci stopijo nanjo. Posebno škoda bo za ovekovčitelja Primoža Trubarja, Jerneja Stopistrana in drugih predikantov, ali pa za Ganglove še nehonorirane ode in druge take proizvode.

Vojaki kralj-Matjaževi, pristrčno pozdravljeni! Spanec imate še v očeh in brade so vam vse na tla prirastle. Noben Kranjec se z vami ne bo tepel. Bilo bi neusmiljeno. Aškerce vam zapoje še kakšno v slovo in potem se zopet vlečete. Kajti ni bilo prav, dramiti junake starine. Opravili ste, zgodovina pa se ne ponavlja.

Volilna preosnova.

Dunaj, 20. nov.

Peta skupina.

Včeraj popoldne je zbornica pričela razpravo o peti skupini volilne preosnove. Ta skupina obsega prvih osem paragrafov novega volivnega reda. Posebno važna sta paragraf 4. in 5. Paragraf 4. pogojno določa volilno dolžnost. V odseku so naglašali razni govorniki, da ima volilna pravica značaj javne funkcije. Iz tega značaja pa ne izvira le pravica, ampak tudi socialna dolžnost. Volitve se ne vrše v interesu posameznih oseb, temveč v interesu človeške družbe in države.

Zato pa mora država tudi skrbeti, da volitve izražajo pravo voljo prebivalstva, ne pa le slučajne večine volivcev, ki so prišli na volišče. Dalje pa ima volivna dolžnost tudi etično vrednost, ker malomarne volivce sili na volišče ter jim vzbuja zanimanje za razna gospodarska in politična vprašanja.

Drugi pa zopet ugovarjajo, da se nikomur ne sme kratiti politična prostost. Kdor ima volilno pravico, ni je obvezan, da bi moral voliti. Pa tudi volilna pravica namena ne doseže volilna dolžnost, ker volilec more oddati tudi prazno glasovnico. Ker se v odseku niso mogli zediniti, izvolili so pododsek. Po daljši razpravi so sklenili, naj posamezni deželni zbori sklepajo o tem vprašanju. Tudi večina v odseku je sprejela to misel, ki je izražena v dostavku k § 4. Deželni zbori bodo torej mogli sklepati, ali velja v dotični deželi volilna dolžnost ali ne. Gotovo je, da bo prva leta le v nekaterih deželah veljala volilna dolžnost.

Najodločnejše zagovarjajo volilno dolžnost nemški krščanski socialci, v katerih imenu je zopet danes zahteval volilno dolžnost dr. Gessmann. Ta bi najraje že v državnem zakonu naravnost izrekel volilno dolžnost. Ker pa se temu protivijo posebno Poljaki zaradi Rusinov in vse liberalne stranke zaradi širokih slojev prebivalstva, so tudi krščanski socialci zadovoljni, ako dež. zbori sklepajo o tem.

Večja pa so nasprotja med strankami in v strankah samih glede na § 5, ki določa, da ima vsak volilni opravičenec le en glas. V tem paragrafu je torej izražena enaka volilna pravica, mnogo pa jih je, ki niti slišati niso čelo o enaki volilni pravici. To se pravi: Volilno pravico naj dobe vsi moški, 24 let stari avstrijski državljani, toda dva glasova ima, kdor a) je dopolnil 35 leto starosti, je oženjen ali vdovec in ima svoje stanovanje kot lastnik, najemnik ali užitar; b) kdor je napravil maturo na srednji šoli, učiteljski pripravnici ali na strok. šoli, ki daje pravico do enoletne vojaške službe; c) kdor ima samostojno podjetje ter plačuje na leto najmanj 25 kron davka; po tri glasove pa imajo oni, ki združujejo vse tri gori omenjene pogoje za dva glasa.

To pluralno volivno pravico je v odseku in danes v zbornici najodločnejše zagovarjal tirolski poslanec dr. Tollinger. Ta dobri mož ne more razumeti, da bi smel hlapec ali delavec z gospodarjem zajemati iz iste skleda. Nepopisni strah pa ima pred socialnimi demokrati. In to je menda tudi glavni povod, da dr. Tollinger in njegovi ožji tovariši s toliko odločnostjo zahtevajo pluralno volivno pravico. Kar štirje člani »katoliškega središča« so danes zagovarjali pluralno volivno pravico. Pa tudi v »katoliškem središču« niso edini. Gorenjeavstrijski poslanci pod vodstvom dr. Ebenhocha zagovarjajo enako volilno pravico; tirolski in štajerski nemški konservativci pa zahtevajo pluralnost. Schachin-

ger, Hagenhofer in Huber so danes z vso svojo zgovornostjo priporočali pluralno vol. pravico. Čudno pa je, da so ravno Hagenhofer in tovariši v štajerskem deželnem zboru predlagali splošno in enako volivno pravico. Ako je utemeljena splošna in enaka volivna pravica za deželni zbor, s tem večjo pravico jo moramo zahtevati za državni zbor.

Odločno pa so danes doslej pobijali pluralno volivno pravico kršč. soc. Fink in dr. Gessmann, poljska radikalca Breiter in Olševski ter soc. demokrat Seitz. Italijanski poslanec dr. Pita c c o pa je predlagal dostavek k § 8., da izgube za tri leta volivno pravico, ki so bili dvakrat z zaporom kaznovani zaradi pijanosti.

Minister za notranje posle baron Bienenrth je obširneje navajal pomisleke proti pluralni vol. pravici ter priporočal vol. dolžnost.

Slovenski poslanec dr. Korošec je zanimivo dokazoval, da se politične pravice ne smejo meriti po učenostih, po davkih ali starosti. Ravno nižji, revnejši človek ima več interesa za blagor in srečo države, nego učen bogatin. Zato bi bila največja krivica, ko bi delali razliko z ozirom na vol. pravico. Res je sicer, da navaden človek ne vé, kako naj se glasi po obliki besedilo zakona. Dobro pa vé, kaj naj bode vsebina njegova. Kmet n. pr. ne bode znal sestaviti trgovinske pogodbe; dobro pa vé, kaj naj trgovinska pogodba dovoljuje ali prepoveduje. To so razlogi, iz katerih je sklenila »Slovenska zveza«, da glasuje za predloge odsekov in torej proti pluralni vol. pravici. (Živahno odobranje.)

Ker ima ob 6. uri sejo proračunski odsek, je predsednik zaključil sejo zbornice že ob 5. uri.

Tirolski strah pred socialnimi demokrati. Fink, Seitz in minister Bienenrth proti pluralni volilni pravici.

V državnozbornskem poročilu smo že skicirali obravnavo o zbornični seji 20. t. m. Še nekaj podrobnosti. Fink je ironično dejal zagovorniku pluralitete Hagenhofu: »Hagenhofer je v deželnem zboru priporočal splošno in enako volivno pravico tako-le: »Ne čakajte z uvedbo času odgovarjajočih reform, da ne pridejo ljudske mase z gorjačami v rokah pred zbornico in same uvedejo reformo.« (Veselost. Govorniku živahno čestitajo.) Socialni demokrat Seitz očita možem iz katoliškega središča nedoslednost. Pluralna volivna pravica bi potlačila delavske stanove in jih oropala za nebroj glasov. Hagenhofer se poteguje za pluralno vol. pravico za gimnazialce. (Daszynski: »Eksceleuca Abrahamowicz ima dva gimnazijska razreda, pa je vendar eden najposobnejših politikov v tej zbornici.«) Minister za notranje zadeve Bienenrth izvaja sledeče: Če dobijo moške, ki imajo 35 let po več

LISTER.

Inženirjev palec.

Angleški spisal Conan Doyle.
(Konec.)

V tem trenutku se prikaže oni med vrati in hoče mimo nje. Ona pa se postavi pred njega in se ga oklene.

»Friderik, Friderik,« zakliče angleški. »Ne pozabi, kar si mi zadnjič prisegel. Nič več, nikdar se ne sme to zgoditi. On bo molčal, veruj mi, gotovo bo molčal.«

Hotel se je z vso silo otresti. »Eliza, ali si neumna?« zaklical je. »Ali hočeš, da nas obesijo? Pusti me, pravim!« Sunil jo je proč od sebe in planil s povzdignjeno sekiro k oknu. Spustil sem se navzdol in le z levo roko sem se še držal okna. Tedaj je oni mahnil s sekiro. Grozno me je zabolelo, spustil sem se in pal na vrt.

»Poškodoval se nisem nič, samo pretresel sem se hudo. Ko sem si nekoliko opomogel, vstal sem in se vlekel v neko grmičevje, kajti pretela mi je še vedno nevarnost. Kmalu pa se me je polotila smrtna utrujenost. Roka me je hudo bolela in še le tedaj sem opazil, da nimam palca in da mi lije kri iz rane. Obvezal sem jo še z robcem, nato mi je še nekaj silno

zašumelo po ušesih in nič več se nisem zavedel.

»Kako dolgo sem tam ležal, se ne vem spominjati. Dokler se nisem zbudil, je minulo pač več ur, kajti mesec se je že skril in jasno jutro se je začelo svetlikati. Ves sem bil moker od rose in levi rokav je bil napoljen s krvjo. V tem trenutku sem se spomnil na vse dogodke pretekle noči. Ker sem mislil, da me še zasledujejo, sem takoj vstal. Ko sem se ozrl, nisem zapazil v svoje začudenje ne hiše ne vrta. Ležal sem ob glavni cesti in prav pred menoj se je razprostiralo dolgo poslopje. Ko sem prišel bližje, sem spoznal postajo, kjer sem včeraj izstopil. Vsi dogodki prejšnje noči bi se mi zdeli sanje, ko bi me rana nasprotnega ne spominjala. Na pol omamljen sem poizvedoval na postaji po prvem vlaku in zvedel sem, da odide čez pičlo uro v Reading. Vprašal sem vratarja, ki je bil ravno v službi in katerega sem že prejšnji večer videl, če je morda slišal že kaj o polkovniku Starku. Ime mu je bilo popolnoma tuje; tudi voza ni videl včeraj.

»Prva policijska postaja je bila oddaljena kake tri milje in to je bilo zame, ki sem se počutil bolnega in slabega, predaleč. Hotel sem pozneje naznaniti, ko bi prišel v mesto. Kmalu po šesti uri sem dospel semkaj in šel takoj k zdravniku, da bi mi obvezal rano. In gospod

zdravnik je bil tako priazen, da me je spremljal sem. Vso zadevo vam zaupam in se hočem popolnoma ravnati po vaših nasvetih.«

Precej dolgo smo sedeli tiho in mirno, ko je končal Hatherley povest. Nato je prinesel Sherlock Holmes en zvezek od svoje ogromne zbirke s police, v katerem je zbiral vse važnejše novice in izrezke iz časopisov.

»To poročilo vas bo gotovo zanimalo,« rekel je. »Približno pred enim letom je krožilo po vseh časopisih. Poslušajte: Zginil je 9. t. mes. 26letni inženir gospod Jeremija Hayling. Zapustil je ob deseti uri zvečer svoje stanovanje in od tedaj ni več sledu o njem. Oblečen je bil itd. Tedaj je dal polkovnik zadnjikrat preiskati svoj stroj.«

»Ljubi Bog,« zaklical je Hatherley, »sedaj še le vem, kaj mi je hotela ona ženapovedati.«

»Da, gotovo je, da je bil ta polkovnik hladnokrven in v vsem odločen človek, ki je ravno tako delal, kakor oni morski roparji, ki niso trpeli na svoji ladji nobenega človeka. Toda sedaj ne smemo niti minute zgubiti in, če vam razmere dopuščajo, moramo takoj na škotski Yard*), da se odpeljemo od tam v Eyford.«

Nekako čez tri ure pozneje smo sedeli v

*) Glavna policijska postaja v Londonu.

vlak, ki nas je peljal iz Readinga v malo vas Berkshire. Bilo nas je pet. Sherlock Holmes, inženir, policijski nadzornik Bradstreet, neki priprosto oblečen mož in jaz. Nadzornik Bradstreet je imel podoben zemljevid okoličice, razprostrl ga je na svojem sedežu in se trudil, da bi načrtal s šestilom krog, katerega središče naj bi bil Eyford.

»Tukaj bi bili mi,« rekel je. »Ta črta obdaja vas približno v krogu desetih milj. Dotični kraj mora torej ležati v bližini te črte. Saj ste govorili o desetih milijah, gospod?«

»Na vsak način sem se vozil dobro uro.«

»Ali se spominjate, da so vas prenesli, ko ste bili nezvestni, tako daleč nazaj?«

»Mora že tako biti. Malo se spominjam, da so me vzdignili in nesli.«

»Samo tega ne razumem, kaj je napeljala ljudi, da so vas odnesli stran, ko ste ležali nezvestni v vrtu.«

»Mogoče je gospa s svojo prošnjo omeščala polkovnikovo srce,« menil sem. »Pa vendar se mi zdi to neverjetno, ker nisem še nikdar videl tako neizprosne obličja.«

»No, bomo že kmalu zvedeli resnico,« rekel je Bradstreet. »Narisal sem torej krog in sedaj bi rad vedel, kje nam je iskati drhal.«

»Mislim, da bi znal pokazati,« rekel je Holmes mirno.

»Res?« vzklilnil je nadzornik. »Torej vi

glasov, bodo pluralni glasovi štirikrat močnejši kot ostali, ki imajo en sam glas. (Čujte! Čujte!) Izmed 4 milijonov moških, ki so stari 35 let, je 3½ milijonov oženjenih. Taka vol. pravica gotovo ne bi bila splošna. Tudi narodnostno posestno stanje bi se vsled pluralne volivne pravice znatno izpremenilo. Zato je vlada odločno proti pluralni volivni pravici. (Odobranje.) Vlada priporoča zbornici, naj odkloni vse manjšinske predloge, naj pa sprejme predlog Pitaccov, ki je predlagal, naj se za tri leta odvzame volivna pravica osebam, ki so zaradi pijanosti že dvakrat bile kaznovane z zaporem.

Govor dr. Korošca in Tavčarjeve namere.

Kakor smo že poročali, je proti pluralni vol. pravici govoril tudi dr. Korošec, poslanec »Slov. zveze«.

Ubral je novo struno, pod vidnim zanimanjem cele zbornice razmotrival je teoretično, načelno podstavo problema vol. reforme. Pobjal je nazore soc. demokracije z načelnega stališča a končno prišel do zaključka, da je odkloniti pluralnost, ter sprejeti enako vol. pravico. Žel je za svoja izborna izvajanja mnogo pohvale. Med drugimi poslanci stopi k njemu eden najbolj spoštovanih mož, poslanec Skem iz srednje stranke moravskega veleposestva, tedaj Nemec po rodu in prepričanju ter mu čestita z besedami: »Ich beglückwünsche Sie zu Ihrer heutigen brillanten Rede.«

Sploh se prizna z vseh strani, da ugled naših poslancev, kar jih je združenih v »Slov. zvezi« raste od dne do dne. Nasprotno pri narodni-napredni troperesni detelji! Tako je naduta ta gospoda izgubila slednjo mrvico samostojnosti, da se dr. Tavčar niti ni upal utemeljevati lastni svoj minoritetni predlog, kateri je bil obenem v debati. Morda se hrani za sklepni govor, kar bi pa bilo docela nedostojno, ker s takim nečuvnim postopanjem bi se izmuznili nasprotni polemiki. Vsled tega mislijo v zbornici, da se »špara« za razpravo o razdelitvi vol. okrajev na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem. Pravijo, da nabira strupeni žolč ki ga misli potem v celih golidah izliti na sovražnega Sukljeta ter na mladočeska govornika Klumpafa in Šrameka. Naj le poskusi, odgovor dobi tak, da bo zopet zajecal kakor dolgoohi obstreljeni zajec!

Uvoz italijanske kladne živine. Druge interpelacije.

Poslanci Ehrenfels, Zuleger in tovariši interpellirajo poljedelskega ministra glede na uvoz kladne živine iz Italije. Italijanska goveja živina je okužena in uvoz škoduje poljedelcem. Pastor interpellira ministrskega predsednika zaradi sklicanja delegacij na nedeljo.

Katoliško središče glede na glasovanje o pluralni vol. pravici.

Katoliški centum je sklenil, naj njegovi poslanci glasujejo glede na manjšinski predlog o pluralni volivni pravici, kakor hočejo sami.

Proračunski odsek. Izboljšanje položaja drž. uradnikov.

Proračunski odsek je na predlog Hoffmann-Wellenhofa sklenil sledeče: Vlada naj podvoji znesek 112.000 kron, ki je namenjen za avanzma poštnih praktikantov, definitivno nastavljanje poštnih aspirantov in enake plače oficijantov s plačami moških kolegov. Poštarijem naj se mesto krajevnih dajo aktivitetne doklade 11. do 9. činovne vrste, izboljša naj se položaj poštnih uslužbencev, mehanikov, slug in postiljonov. Dosedanje službene doklade se ima vračunati v pokolnino. Uredi naj se pa tudi 35letna službena doba, službena pragmatika, disciplinarni red, nedeljski počitek in popolne uradniške pravice za oficijante. Obravnavali so tudi o 20odstotni draginjski dokladi za vse drž. uradnike. Finančni minister izjavi, da se že posvetuje komite finančno-ministrskih uradnikov iz vseh resortov o tem in bo vlada kmalu poročala o vspehu. Vseh za-

htev vlada ne bo mogla izpolniti, ker ima v to svrhu na razpolago le 65 milijonov kron.

Pogodba z Lloydom.

Pododsek, ki se peča z Lloydovo pogodbo, obravnava o prvem členu predloge. Baron Schwegel opozarja na Albanijo, ki je za nas tolike važnosti. Vzdrže naj se z Albanijo vsaj dosedanje parobrodne zveze. Ministerski svetnik Delles pravi, da bo zvezo z Albanijo prevzela »Dalmatia«. Schlegel priporoča, naj se določijo konvencionalne kazni, ako se Lloydove ladje ne bodo držale predpisane vozne hitrosti.

Volivna reforma v gosposki zbornici.

Izvrševalni odbori vseh treh strankinskih skupin gosposke zbornice so se pod predsedstvom kneza Alfreda Windischgratza 20. t. m. zbrali, da se skupno posvetujejo o vol. reformi, katero gosposka zbornica najbrže že koncem tega meseca sklene in pošlje gosposki zbornici. Gosposka zbornica bo v seji, ki se vrši v petek, izvolila specialno komisijo, ki bo preračevala vol. reformo. Vodja srednje stranke knez Schönburg se je po seji izvrševalnih odborov posvetoval s ministerskim predsednikom Beckom. Položaj v gosposki zbornici je tak. Naša gosposka zbornica nima te moči kot angleška, ki dostikrat strmoglavile sklepe »spodnje zbornice«. Krona ima na našo gosposko zbornico neizmeren vpliv. Sicer kaže skupno taktičsko postopanje vseh treh gosposkozborniških strank na to, da se mislijo nasprotniki volivne reforme zedinili proti njej. Ta strah je pa precej prazen.

Zveza nemških strank proti soc. demokratom in Vsenemcem!

Nemški liberalci, poslanci nemške ljudske stranke in svobodni Vsenemci se mislijo združiti proti soc. demokratom in Vsenemcem na Češkem, da si meščanske stranke zavarujejo svoje mandate. O tem so se posvetovali 20. t. m. v Pragi in so storili tudi tozadeven sklep. Torej ne bo svobodnomisleni blok popoln. Januarja meseca prihodnjega leta pa se bodo zbrali tudi Nemci iz alpskih dežela za svojo »Gemeinbürgerschaft«.

ŠESTDESETLETNICA PRINCA ALOJZIJA LIECHTENSTEINA.

V ned. je praznoval 60letnico svojega rojstva vrli voditelj krščanskih socialcev, državni poslanec princ Liechtenstein. Slavljence lahko gleda na dolgo dobo bojov za uresničenje krščanskih demokratskih načel. Delal je med ljudstvom a tudi med svojimi stanovskimi tovariši, med visokim plemstvom je delal za probujno krščanske zavesti. Vis. plemič je med drugimi socialnimi reformami tudi vedno zahteval vol. preosnovo pri nas in tudi na Ogrskem. O princu Liechtensteinu piše načelnik »S. L. S.« dr. Ivan Šusteršič: Princ Alojzij Liechtenstein pripada nemškemu ljudstvu v Avstriji, ki je v kolikor misli krščansko lahko s polno pravico ponosno nani. Bogata državniška princova nadarjenost, ki pregleda celoto, ga je približala tudi nemškemu avstrijskim narodom. Osobito med našim slovenskim ljudstvom je njegovo ime na dobrem glasu. Princ Liechtenstein po splošni sodbi vsebuje ono idealno načelo dolžnosti plemstva nasproti ljudstvu, ki ne prizna nasprotstev med plemstvom in ljudstvom. Princ Liechtenstein je danes najbolj popularen avstrijski plemič. Njegova rodbinska slavnost je slavnost vseh krščansko mislečih Avstrijcev. Jako simpatično izjavljajo o princu Liechtensteinu tudi zgornje - avstrijski deželni glavar dr. Ebenhoch, poljski državni poslanec knez Poninški pl. Łodzia in posl. češko katol. narodne stranke dr. Stojan. I mi se pridružimo častilcem zasluženega voditelja nemških kršč. socialcev.

CARINSKO - TRGOVSKA KONFERENCA.

Avstrijska carinsko-trgovinska konferenca je sklenila odgovoriti na zadnjo noto srbske vlade glede na carinski spor z Avstrijo.

Konferenca se je bavila s trgovinskimi pogodbami z Bolgarijo in Rumunsko.

DEFICIT DEŽELNEGA PRORACUNA NA ČESKEM.

Finančni poročevalec češkega deželnega odbora dr. Eppinger izkazuje v poročilu deficit deželnega proračuna 19.863.923 K.

HRVAŠKI SABOR. — JUSTIČNA REFORMA.

Dne 19. t. m. je sabor zboroval v večerni seji. Starčevićanci in koalicionaši se pripravljajo, predsednik pusti izprazniti galerijo. Sabor prejme oba predloga o volivni reformi, predlog koalicijske, Lorkovičev in starčevićanski dr. Petričev. Volivni odsek šteje 15 članov. Dne 20. t. m. govori pravosodni šef dr. Badaj. Vlada bo med svoje državne osnovne zakone sprejela porotna sodišča, ki bodo sodila tudi o političnih zločinih. Zbornica je sprejela vladno predlogo soglasno. Vse stranke častitajo justičnemu šefu. Vlada bo v kratkem preložila tudi zakon o izboljšanju učiteljskih plač. Učitelji postanejo deželni. Pisarji interpellirajo vlado zaradi mažarskih napisov na pcstajah in mažarskih železniških uradnikov. Interpelacija se izroči banu. Sekcijski šef dr. Nkolci izjavlja, da deželni fond ni izčrpan, kakor so trdili listi. Šef učne uprave Milan Roje izjavi, da bo vlada zabranila protekcijski sistem pri nastavljanju učiteljev. Topot je bila seja mirna.

PROTESTNA NOTA PROTI TURČIJI.

Vse v Carigradu zastopane velevalisti so protestirale proti temu, da turška vlada ne pusti inozemskim tovarnicam ponoči pluti čez Dardanele v Carigrad.

INVENTARIZICIJA CERKEV NA FRANCOSKEM.

Francoska vlada inventarizuje cerkve po vsem Francoskem s silno vojaško močjo. Vojaki imajo seboj melinitne patrone in orodja, da v slučaju razbijejo cerkvena vrata. V Rochefort so došli trije vlaki z orožniki, konjeniki in pehoto. Vojni minister je brzojavil vojaškim poveljnikom, da morajo dati civilnim oblastem na razpolago vojakov, če to zahtevajo in da med vojaki ne sme biti takih častnikov in mož, ki so sorodniki vaščanov, kjer inventarizirajo cerkve. Dragonci pa ne smejo vzeti na take pohode seboj sulic.

IZPITI NA ITALIJANSKIH VSEUČILIŠČIH V KRALJESTVU.

Naučni minister Marchet je izjavil, da bo vlada uredila vprašanje o pripoznanju izpitov avstrijskih italijanskih dijakov na vseučiliščih v italijanskem kraljestvu že po volivni reformi.

ANARHISTI V RIMU.

Odbor anarhističke stranke v Rimu sklenil je prirediti ob priliki obiska grškega kralja demonstracijo. Oblasti se zaprle že 160 znanih anarhistov. Ti so glede na eksplozijo pred kavarno »Aragno« in v cerkvi sv. Petra izjavili, da se gre za novo anarhističsko grozodejstvo v Italiji.

PRUSKA NASILSTVA V POZNANJU.

V Poznanj je došlo več oddelkov orožnikov, da potlačijo šolski bojkot. V okraju Marienwerder štrajkajo otroci v 105 šolah. Oblasti so obesile poljskim starišem na vrat že 160 kazenskih procesov.

POROČNIK UMORIL SVOJEGA PREDSTOJNIKA.

Poročnik Ivanov v Grodnem na Ruskem je ustrelil šefa svojega bataljona in se potem ustrelil sam.

Protialkoholni sestanek duhovnikov

v ponedeljek v »Unionu« je bil precej dobro obiskan. Zeleti bi bilo le še več zmernih, da bi bili videli, da je mogoče z našimi popolnimi

lahko razumeti se in z njimi vstric hoditi. Posvetovanje je vodil g. kan. A. Kalan; razgovora so se udeleževali: dr. Krek, I. Kalan, dr. Zorč, dr. Pečjak, dr. Janežič, Aysec, Zaplotnik, dr. Opeka, Pinžgar, Jarc, dr. Levičnik, Mikš, Žvan, Orehek, Demšar. Shoda sta se udeležila v veselje vseh navzočih tudi dva zastopnika jezuitskega reda in misijonarjev-lazaristov; pa — dva zastopnika Stajercer. Druge pokrajine sploh niso bile zastopane. Zupnik Kosec z Goriške je poslal pismo; eden z Vipavskega svoje pritožbe v zadevi postopanja oblastev. Dolg razgovor je bil o metodi, o raznih niansah našega gibanja: ali zadržati ali z mernost. Doseglo se je popolno soglasje, ki obstoji v tem: Abstinente naj ne bodo nasprotni zmernosti, in zmerni naj priporočajo tudi abstinenco, kjer jo morejo doseči. Konstatiralo se je, da vsem tem različnim željam in različnemu naziranju popolnoma ustreza naša nova »Družba treznosti« s svojimi tremi stopinjami, kjer je puščeno dovolj prostosti za vse, ki hočejo v tej reči kaj storiti. Sklenilo se je prvič: Duhovniki se organiziramo v tem gibanju posebe, tako, da se ustanovi posebna (slovenska) »zveza duhovnikov«, ne kot samostojno društvo, ampak kot poseben oddelek »Družbe treznosti« z vsemi njenimi tremi stopinjami; pridruži se ji lahko torej zmernik kakor zadržnik. Popolni obenem naj pristopijo tudi »Abstinente«. — Konstatiralo in priznalo se je, da je bolje za celo gibanje, kakor tudi za posameznike, da vsak ki zadržnost dejansko izvršuje, tudi formalno pristopi; kajti organizacija se ne more prav nič naslanjati na take, ki se ji formalno ne pridružijo, posameznik pa se prav nič ne obteži, ampak le lože drži, ako se obveže za eno leto. Ker na shodu ni bilo časa vpisavati, prosijo se kakor vsi udeležniki shoda tako tudi vsi drugi gg., ki se hočejo pridružiti tej organizaciji, da takoj prijavijo svoj pristop in naznanijo izbrano stopinjo. Konstatiralo in sklenilo se je drugič soglasno: Mi duhovniki se ne zadržujemo le zavoljo sebe, marveč zlasti zavoljo ljudstva. Časniki zopet dan na dan poročajo, da na vseh straneh cepajo pijanci mrtvi po tleh. Zadnji čas je, da se gibanje zanese v veliki meri med ljudstvo, in sicer: v cerkvi, v družtvih in v šolah. Bliznji advent je za to najprimernejši čas. V pomoč izvrstno služi ravnokar izišla s podobami in pesmimi opremljena knjižica »Sveta voj-ska«. — O vsem gibanju, o novoustanovljeni podružnici ali krožku naj se poroča hkrati časnikom, kakor tudi osrednjemu sedežu (Abstinente kakor Družbe treznosti), ki je v »Katoliški tiskarni« v Ljubljani. Tudi že ustanovljene organizacije, ki se niso naznanile, naj se gotovo naznanijo. G. Sušnik predlaga, naj bi bil v vsaki dekaniji en pospeševalec našega gibanja, na katerega se lahko v slučaju potrebe vsak obrne v zadevah tega vprašanja. — Soglasno sprejeto. Dr. Krek povdarja, da moramo pred prihodnjimi volitvami na vseh nešteti volivnih shodih zahtevati od vseh kandidatov, da bodo stali za našo stvar. Odobranje. V zadevi našega glasila se bo zgodila z novim letom znatna izprememba. Izvoli se konzorcij treh gospodov, ki naj se s kooptiranjem izpopolni ter vzame v pretres zadevo novega lista ter sklicanje prihodnjega enakega ali podobnega zborovanja. Razprodalo se je mnogo izvodov »Svete vojske«; več gospodov je je naročilo po sto izvodov in več. S tem je bilo zborovanje završeno.

Slovensko gledališče.

Navadnim zemljanom razlagati raz gledaliških odrov filozofična naziranja nadmodrija-na Nietzscheja je bob v steno. Nadjudi zopet ni bilo preveč v gledališču, ko se je včeraj ponovila veseloigra »Na višavah«. Ponajveč je bilo onega občinstva, ki raztegne usta do ušes in s krohoto izpušča glasove, ki jih stori, če se jim pečica preveč potrese; onega občinstva, ki se zasmeje na ves glas, če čuje na odru izgovoriti naslov v ekonomiji neobhodno potrebne živinčadi: bik, ali pa če igralec ogleduje lobanje itd. V higijeničnem oziru je smeh priporočljiv, ne tako v estetičnem, namreč prihiše in njih začudenje je priklopelo do vrhunca, ko so našli na oknu pred kratkim odsekan palec. Proti večeru se jim je slednjič po naporu posrečilo ogenj pogasiti. Streha se je že podrla in celo poslopje je bilo popolnoma razrušeno. Samo nekaj zviti valjev in železnih cevij je še spominjalo na stroj, ki je povzročil toliko strahu našemu nesrečnemu prijatelju. V drugem poslopju so našli veliko zalogo nikla in cina; priprava za ponarejanje denarja pa niso našli nikjer; vzeli so jih gotovo oni s seboj, kar so pričali veliki zaboji na vozu.

Kako je prišel naš inženir z vrta, to bi ostalo vedno skrivnost, ako nam ne bi tega povedal zeleni vrt. Dve osebi sta ga morali odnesti proč; stopinje prve so bile manjše, dočim so bile stopinje druge osebe nenavadno velike. Skoro gotovo je pomagal ženi nezvestnega moža rešiti Anglež, ki je bil manj drzen in krut, kot njegov tovariš.

»Da,« rekel je naš inženir žalostno, ko smo zopet sedeli v vaku. »Svoj palec sem izgubil in tudi nada o tistih petdesetih ginej-kah je šla po vodi. In kaj sem dobil kot povračilo?«

»Skušnjo, ki vam bo še lahko neposredno koristila,« rekel je smehljaje Holmes. »Treba vam je to v izbranih besedah pripovedovati drugim in imeli vas bodo do konca vašega življenja za skušenega družabnika,

že mislite, kje bi bili? No, videli bomo, kdo se strinja z vami. Jaz trdim, da leži kraj na jugu, ker je svet tam manj obljuden.«

»Na vzhodu je,« rekel je Hatherley.

»Jaz sem za sever,« jim rečem, »tam je svet raven in naš prijatelj meni, da se niso nič vozili navzgor.«

»Jaz pa za zahod,« opomnil je priprosto oblečeni mož. »Tam je več majhnih, samotnih vasi.«

»Hej!« vzklikne nadzornik. »Vsak ima drugačno mnenje. Razdelili smo si takorekoč kompas med sabo. Kdo ima prav, gospod Holmes?«

»Vsi se motite.«

»Toda to je nemogoče.«

»O, pač. Jaz mislim, da tukaj.« Pokazal je s prstom v sredino kroga. »Tu jih bomo dobili.«

»Kaj pa pot dvanajstih milj?« oponesl mu je Hatherley.

»Šest sem in šest nazaj; to je jasno, ko beli dan. Pravili ste sami, da je bil konj popolnoma spočit, ko ste stopili v voz. Kako bi bilo to mogoče, ako bi pretekel težavno pot dvanajstih milj?«

»Hm, ta misel bi ne bila napačna,« reče Bradstreet premišljujoč. »Sedaj si moramo le še razjasniti namen te druhali.«

»O tem še razmišljati ni treba,« je rekel

Holmes. »Ponarejalci denarja so to v veliki meri. Stroj so rabili, da so izdelali neke vrste zmes, katero so rabili mesto srebra.«

»To nam je že davno prišlo na ušesa,« rekel je nadzornik Bradstreet. Več tisočev teh polkronskih novcev je romalo v svet od te nevarne družbe; do Readinga smo jim sledili, a dalje se nam ni posrečilo. Tam so nam znali tako sled zmešati, da smo vedeli, da imamo s prebrisanimi lisjaki opraviti. No, zdaj nam ne bodo več ušli. Zahvaliti se imamo samo temu slučaju.«

V tem se je pa nadzornik motil. Zločinci niso mogli priti na noben način pravici v roke. Ko smo se pripeljali na postajo, v gledali smo v bližini za drevjem velik, gost oblak dima, ki se je razprostiral liki velikansko nojevo pero nad pokrajino.

»Ali gori tamkaj kako poslopje?« vpraša Bradstreet, ko smo izstopili iz vlaka.

»Da,« odgovoril postajenačelnik.

»Kdaj je začelo goreti?«

»Najbrže že ponoči in sedaj se je moral ogenj razširiti, cel okraj je v dimu.«

»Čegavo je ono posestvo?«

»Doktor Becherjevo.«

»Povejte mi, prosim, ali ni doktor Becher Nemec, zelo suh, z dolgim, špičastim nosom?« Postajenačelnik se je srčno smejal. »Ne, gospod, doktor Becher je Anglež in v cel žup-

niji ne dobite tako debelega človeka. Ali pri njem je še drug gospod; mislim, da ga oni zdravi. Ta je suh, kot natič in spominja na sedem nerodovitnih let.«

Komaj je izgovoril, že smo hiteli na lice požara. Šli smo čez nizek, položen grič in pred nami je ležalo dolgo, belo poslopje. Iz vsake odprtne, iz vsakega okna je švigal plamen. Pred vrto so se zastojni trudili ognjegasci, da bi pogasili silni ogenj.

»Na mestu smo!« zaklical je Hatherley razburjeno. Tam je glavna cesta in pod tistimle grmčevjem sem ležal. Iz drugega okna sem pa skočil.«

»No, vsaj vi ste se maščevali,« je menil Holmes. Lesene stene v stiskalnici so se vžgale, ko se je razpočila svetilka in v svoji razburjenosti niso tega opazili. Pazite, prosim, v množici na prijatelje včerajšnje noči, čeprav dobro vem, da so že pete odnesli.« To je bilo, žalibog res, kajti do danes se še ni nič zvedelo o lepi ženi, o makovrednem Nemcu in o mrkem Angležu.

Neki kmet je pravil, da je videl tisto jutro na vse zgodaj voz, na katerem je bilo več oseb in več velikih zabojev, ki je drčal proti Readingu. To je bil edini sled za beguni. Niti Holmesu se ni posrečilo, natančneje rešiti zagonetke.

Ognjegasci se niso malo čudili notranjosti

neumestnih prilikah in to je kar bi kritika rada dosegla: resnost pri občinstvu! — Oni, izmed ne ravno številnega občinstva, ki so pojmi jedro veseloigre, so bili gotovo v manjšini — rari nantes in gurgite vasto.

Igralo se je v obče dobro in mestoma celo živahneje, kot pri premijeri. Pač smo opazili zopet, sicer menda le v dveh prizorih, da se je hotela vtihotapiti mala površnost — bilo je v drugem dejanju. Na točnost v nastopih je treba posebno paziti, ker je dejanje v veseloigrah kočljivo v izvedbi in vsak nepremišljen korak pokvari efekt. — Omeniti moramo glede dialekt na odru. Gdč. Kočevar je v hotelu kopirati gorenjsko narečje, pa jo je pri vsakem drugem stavku izdala hudo-mušna Ljubljanka. Kdor jezika dobro ne pozna in se ne upa ostati konsekventen, naj se ne spušča v take poizkuse.

Glede interpretov glavnih vlog moramo ponoviti le ono, kar smo pisali pri premijeri. Na vrhuncu sta bila, kot vedno, gospod in go-spa T a b o r s k a.

Pri g. B o l e š k i opazujemo že nekaj časa sem nekaj preobrat. Vidi se mu, da stremi po populnosti. Včeraj je svojo vlogo igral docela nepretrirano, s pravo elastičnostjo, pravilo v nastopih. Zlasti v zadnjem dejanju se je izka-zal, da obvlada igralsko težkočo v vsakem oziru, kadar mu je na tem, da resno vrši svojo nalogo. V taki vlogi, kakor včeraj, zasluži vso pohvalo in če bo vedno tako dober, ga ne bomo gotovo nikdar grajali.

Izborna emancipiranka po vzoru nadčlo-veštva je bila gdč. N o s k o v a. Nele krepek nastop, ampak tudi njeno izražanje je bilo do-vršeno.

Pristni tip nespretnega policijskega komi-sarja, ki se drži neizkazane teorije, pogodil je izvrstno g. V e r o v š e k. Radi omejenega prostora končamo. Naj se ne zahteva od nas, da napišemo o vsakem igralcu posebej celo biografijo. To se nam zdi docela odveč. — Včeraj smo slišali več akcentov kot sicer, ki niso naši. Naj se pazi tudi na to!

Stat nominis umbra.

Dnevne novice.

+ **V zabavo.** Dostojni in samo resnim razpravam dostopni »Narod« ima tele dokaze za neomadeževanost svojih poslancev:

»Škrlje ne da miru, kjer le more grize s svojimi gnili zobovi na vse strani. Vedno piha, kakor star maček, če mu stopiš na rep, ali pa renči kot lačen psiček, če mu hočeš skledo vzeti, iz katere je! — »Narodni Listy« imajo zadnji čas posebno taktiko. Da se jim ni treba pečati z usmiljenja vrednim položajem svoje stranke in s klavnim postopanjem mla-dočeskimi poslancev v drž. zbornici, padli so trije lačni redakterji »Narodnih Listov«, ki se-de v zbornici, in ki upajo vsled hvaležnosti vlade tudi v novo zbornico priti, po naprednih naših državnih poslancih ter razvijajo fanta-zijo o zvezi med Vsenemci in naprednimi Slo-venci. Te čenčarije so ravno tako neumne, ka-kor lažnjive. Trditve o tej zvezi so oslarije prve vrste, nad je pridejo iz teh ali onih ust. Tudi ne postanejo ničesar drugega, naj jih za-pišejo »Narodni Listy«! Če si s tem pridobe večji kos »zveneč« vladne hvaležnosti, jim ga iz srca privoščimo.«

Res, to so dokazi! Skrbno se pa ogiblje »Narod« vsake besede o tem, kar je vsa zbor-nica sama videla; o Plantanovih konferencah z Vsenemci molči kot grob. Mislimo, da ni težko spoznati, kdo ima gnile zobe, kdo piha kakor star maček, če mu stopiš na rep, in kdo renči kakor lačen psiček, če mu hočeš skledo vzeti, iz katere je. Stari maček, lačni psiček, ki so mu skledo vzeli — izvrstno!

+ **Kaj pravijo »mladi« o shodu zaupnikov narodno-napredne stranke.** »Naš List« piše: »Na shod zaupnikov narodno-napredne stran-ke je prišlo nekaj nad 300 zaupnikov. Spo-mladi jih je bilo 500, torej očitno nazadova-nje, zlasti ako se pomisli, da ti 300teri zaup-niki niso samo zaupniki, ampak sploh cela stranka. Mnogo pa jih je bilo na shodu iz ra-dovednosti. Župan Hribar in dr. Triller sta se seveda obregnila ob »mlade« in seve ob »Naš List«. Napad na »mlade« sploh je bil parlamentarno nedostojen, ker je imel dose-danji izvrševalni odbor tudi »mlade« v svoji sredi. Kako se to sklada s strankino discipli-no, naj se take stvari zmenijo v odboru, ne pa znositi se nad njimi na javnem shodu. Obža-lujemo, da v odboru bivajoči »mladi« tudi niso pozabili parlamentarne dostojnosti ter primer-no odgovorili. Seveda bi pri teh »zaupnikih« slabo našli, ali krasna slika bi bila, javni spor izvrševalnega odbora. Župan je hotel po-zneje popravljati svoje besede, pa precej ne-rodno, ni našlo odmeva. Ako sta pa oba ome-njena govornika napadala one »mlade«, ki so pisali politične članke v »Naš List« — kon-statujemo, da dr. Novak in dr. Ravnihar tega nista več storila, odkar sedita v izvrševalnem odboru — tedaj je bilo to zopet resnega po-litika nedostojno: napadati odsotnike, ki se braniti ne morejo. Sicer pa je bil shod precej klavrn, nobene navdušenosti, referati suho-parni in dolgočasni, dr. Tavčar do skrajnosti izmučen.

+ **Imenovan je č. g. Matej Rihar, župnik v Smartnem pri Litiji za dekana litijske deka-nije in za kn. šk. duhovnega svetnika.**

+ **Nadbiskupa Dvornika** je, kakor poro-čajo iz Zadra, v torek zvečer zadela kap, ki mu otežkočuje govorjenje. Upati je, da nad-biskup ozdravi.

— **Hrvaški ban v Opatiji.** — **Pristanišče v Opatiji.** — **Hrvaška zmaga v Veprincu.** Opatija, 20. novembra 1906: Ekselencija grof Pejačević, ban hrvatski, obiskal je Opatijo z milostljivo gospo grofice ter se na-

stanil v hotelu »Bristol«. Ali se je odstranil radi sabora v Zagrebu ali je prišel radi sina ali radi družega, ni znano. — Kaj se bo-de ukrenilo radi pristanišča, je zagonetka; sploh ne skrbi avstrijska vlada, oziroma ne dovoli nikakega novca v svrhu povzdige tužne Istre, sosebno Opatije. Koliko škodo trpi sedaj Opa-tija radi ponesrečenega pristanišča, vedo po-vedati penzionati, hotelirji. Včeraj je razsajal tu strašen vihar; dež je lil kakor iz škaifa; dreve se je priklanjalo do tal in morje adri-jansko je godlo in šumelo, kakor bi imeli vsi peklenški duhovi zbor ali koncert pod nje-go-vimi valovi. Bil je strahovit prizor razburka-nega morja. Hvala Bogu, da je prešlo brez ne-sreče. — Danes je vol. borba za prvi in drugi razred veprinske občine, katere volitve so bile zadnjič od vlade razveljavljene, radi ne-rednosti italijanske stranke. Mnogo let se že bije boj za to občino tako od strani Hrvatov, kakor od strani Italijanašev-izdajalcev, svo-jega roda. Govori se splošno, da so zaprli predvečer občinsko sobo ter pustili ključ od nje — slugi. Strah jih je bilo, ker vodi te vo-litve c. kr. vladni komisar. Danes dopoldne je izbiral drugi razred, a popoldne prvi razred, v katerem imajo pravo glasa pomorski kape-tani. Ves isterski narod je čakal na izid teh volitev z vso nestrpnostjo. Saj te volitve iz-premene položaj daleč naprej po vsej isterski zemlji, koder prebiva sedaj od tujcev zaniče-vani — hrvatski narod. In nakrat so pričeli po-kati streljati vrh gore veprinske ter oznanjali tužni Istri, da je zmagal domači rod, zmaga-la pravica nad krivico, katere se je delala doma-činom na domači zemlji. Sedaj s pogumom naprej proti gnezdu Lovrane! V to svrhu je potreba pač vsesкупnega dela, izobrazbe na-roda. Ne ustrašiti se nikogar na podlagi tem-elnih postav. Danes se raduje hrvaški-ister-ski narod in z njim Slovenci. — Vrh Vele Učke vihra barjak — trobojnice. Čuje se od-mev topov in morje adrijsko je mirno in se smehlja, kakor da bi hotelo pozabiti za vedno svojo včerajšnjo strašno jezo. — Opomba uredn.: Brzojavko o zmagi v Veprincu smo dobili včeraj zvečer, a došla nam je prepozno za včerajšnji list. V brzojavki ki naznanja ve-selo zmago, kličje odposiljatelj: Slava neutrud-nemu dr. Červaru, ki ima odličnih zaslug za to zmago. Naprej za koristi hrvaško-sloven-skega naroda!

— **Strahovit vihar v Bohinju.** Iz Bohinj-ske Srednje vasi, dne 9. nov.: Strahovit or-kan se je dvignil okoli polu 12. ure dopoldne. V par sekundah — in hreščali so stogovi, gro-melo je padajoče dreve, strehe so se odkri-vale, strešnice in opeka je kot perje letela po zraku. Strašen in grozen pogled — a straš-nejši še bolj potem, ko je orkan popustil. Na drobno sesuti leže kozolci, velikansko, staro dreve — poleg mladega, jesenski pridelki in krma, razmetana po dežju — srce se krči in solze se nehote silijo prizadetim v oči. 13 veli-kih kozolcev in polno enostranskih bran, ne-šteto sadnega drevja — samo na župnem vrtu sedem lepih debel — je podrlo v Srednji vasi. Češnjici in pod Studorom. Na Bitnjem je od-krilo zvonik. Na Bistrici so podrti kozolci, od-krite strehe. Tam je utonil tudi Kavalari Mar-tin. Šel je ravno čez Čučkov most — in vihar ga je vrgel v deročo vodo — odkoder se ni mogel rešiti. Zelo poškodovano je poslopje »Kmetijskega društva« v Srednji vasi. Pol strehe je razneslo do 50 metrov daleč na okoli — in dež je lil kakor iz škaifa skozi stropove. To je sedaj že tretji slučaj, da je odkrilo »Za-drugo«. Zidana je pa tudi na najbolj vetrovi-tem kraju zunaj vasi — in le za igračo in senco samo pokrita. K sreči je odvrnil z odločnim nastopom France Škantar tudi požar, ki bi bil nastal, kajti vihar je potisnil plamen skozi dimnik v prodajalno. Nastal bi bil ogenj, da se ni naglo odredilo vse potrebno. Da, žalost-no je gledati sedaj povsodi samo razvaline. — Škoda je velika. Poslanci naši, pomagajte nam!

— **Podpore prostovoljnim gasilnim dru-štvom iz stražno-gasilnega zaklada.** Deželni odbor je za leto 1906 podelil nastopnim gasil-nim društvom podpore: Ljubljana 600 K; po 200 K: Begunje, Bled, Dobračeva, Dravljje, Duplje, Hotedersica, Hrušica, Spodnja Idrija, St. Jurij pri Grosupljem, Kostanjevica, Kropa, Ledine, Škofja Loka, Mirna peč, Moravče, Postojna, Predosje, Ribno, Sora, Sorica, Stob Studeno, Zgornja Šiška, Škofljica, Štepanja vas, Trzin, Vinica, Vodice in Vrhnik; po 175 K: Boh. Bela, Kor. Bela, Gameljni, Ljub-no, Rudolfovo, Polhovgradec, Ribnica, St. Ru-pert in Smartno-Turen; po 150 K: Cirklje, Do-brepolje, Horjul, Ježica, Kranjska gora, Sv. Križ pri Kostanjevici, Gornji Logatec, Stara Loka, Mojstrana, Mokronog, Motnik, Pirniče, Hrušnje, Razdrto, Semič, Slavina, Sodražica, Stari trg pri Rakeku, Stražišče in Šenčur pri Kranju; po 100 K: Bizovik, Borovnica, Brezo-vica, Cerklje pri Kranju, Črnomelj, Dol, Dole-nja vas pri Ribnici, Domžale, Dovje, Gorje, Kočevje, Knežalipa, Sv. Gregor, Ilir. Bistrica, Komenda, Krka, Leše, Dolenji Logatec, Men-geš, Moste, Mošnje, Mozeli, Orehovica, Pla-nina, Poljane, Radovljica, Rateče, Selce, Sred-nja vas v Boh., Studenec-Ig, Spodnja Šiška, Škocijan, Toplice, Trata, Trebnje, Tržič, Vič-Glince, St. Vid nad Ljubljano, Vižmarje, Ziri in Žužemberk; po 80 K: Belapeč, Bloke, Čr-nivrh, Dob. Hohenegg, Hrib, Krško, Log, Ko-privnik, Poljanice, Reintal, Kočevska Reka, Črni potok, Smartno pri Litiji, Verd, St. Vid nad Vipavo, Višnjagora, Voglje, Zagorje in Ze-lezniki. 16 prošenj je bilo radi pomanjkljivosti in nepravilnosti odklonjenih. V gasilski za-klad so prispevale sledeče zavarovalnice, bo-disi da plačujejo postavni 2% donesek iz svo-jega, ali ga pobirajo od zavarovancev: 1. Sla-vija 3685 K 76 v; 2. Graška vzajemna 3433 K 85 v; 3. Generali 1822 K 30 v; 4. Phoenix 1811 K 9 v; 5. Ljubljanska vzajemna 1654 K 2 v; 6. Adriatica 1396 K 1 v; 7. Donau 1048 K 11 v;

8. Dunajska 765 K 11 v; 9. Franco-Hongroise 754 K 41 v; 10. Zavarovalnica za papirno in-dustrijo 444 K 8 v; 11. North British 438 K 70 v; 12. Fonciere 364 K 5 v; Concordia 277 K 34 v; Zavarovalna za tovarne, rudnike in stroje 139 K 84 v; 15. Industrijska zveza 122 K 91 v; 16. Delniška proti nezgodam 36 K 10 v; 17. Splošna domovinska 7 K 14 v; Lipska 1 K 96 v; 19. Moravsko-šlezijška 1 K 15 v; 20. Go-renjeavstrijska deželna 95 h; 21. Koroška de-želna 65 v; 22. Zavarovalna za sladkorno in-dustrijo 60 v; 23. Nižjeavstrijska deželna 14 v. Skupaj 18207 K 1 v.

— **Zopet požar.** Kakor se je včeraj poro-čalo, je bil v nedeljo ob 11. uri ponoči požar v Velikem Mengšu pri A. Orlu. Po pomoti se je tiskalo, da je sedemletni sinček zapalil. To ni res. Fantek je iz sobe prvi zapazil ogenj. Tiskarski škrat je naredil iz zapazil »zapalil«. — V ponedeljek ob polu 12. uri ponoči je pa zopet gorelo v Topolah pri Ručigajevih. Zgo-relo je vse gospodarsko poslopje, vse seno in skoro vse gospodarsko orodje. Vrla mengeška požarna bramba je ogenj omejila. — Ljudje so radi ognja prestrašeni. Sedaj je dve noči po vrsti gorelo, pred par meseci je bil istotako dve noči po vrsti požar. Skoro gotovo ima nekdo pripranilo. Da bi ga le enkrat skoro dobili!

— **Iz sodne službe.** V Ljubljano k dežel-nemu oziroma okrajnemu sodišču sta prestav-ljena kancelista Ivan Benkovič iz Višnje-gore in Ignacij Lampič iz Krškega. — Višji pisarniški predstojnik okrožnega sodišča v Gorici Franc Čibej je imenovan pisarniškim ravnateljem pri nadsodišču v Trstu.

— **Legar se je pojavil v Domžalah.** Umrle so že štiri osebe, včeraj umrla je 30 let stara Frančiška Koprivnik.

— **Društvo c. kr. davčnih uradnikov za Kranjsko** ima v nedeljo dne 9. decembra 1906 ob pol 10. uri predpolodne v Ljubljani hotel »Ilirija« svoj peti občni zbor. Ob 1. uri po-poldne je v hotelu »Ilirija« skupni obed in si-cer stane brez pijače za osebo 2 K 40 vin. Ob-vezne prijave za obed blagovolijo naj se naj-kasneje do 6. decembra 1906 društvu blagajniku g. Adolfu Ruda v Ljubljani, Breg št. 6, vpsolati. K polnoštevili udeležbi vabi društveno vodstvo.

— **Umrli** je za otrpnjenjem srca v Gorici c. kr. major v pokoju gospod Franc pl. Sa-libill, rojen leta 1854 v Veroni na Laškem. — V Pevmi je umrla gospa Katarina Bre-ščak, stara 62 let.

— **Iz Medlje** se nam piše, da je na Lo-kvici izvoljen županom gospod organist Aloj-zij Mihelčič, posestnik ondi Živelj vol-lovci! Novemu županu pa kličemo: Za Boga in narod mnogo let!

— **Na sedmino** Šel je župan Jutraš, ker je propadla njegova stranka pri volitvi v krajni šolski svet. Zato so ga pa pogrebi liberalci v Ljubljani že drugič volili za podpredsednika! Imajo saj v Ljubljani respekt pred njim! Tudi nekaj!

— **Mlekarski tečaj v Cerknem.** Danes se v Cerknem slovesno otvori šesttedenski mle-karski tečaj, ki se pozneje razvije v stalno mlekarsko šolo. Tečaj priredi ondodna »Kme-tijska zadruga«, ki ima najvzornejšo mlekar-šo na Goriškem in krasen gospodarski dom.

— **Blagoslovljenje nove cerkve.** V nedeljo 18. t. m. je bila slovesno blagoslovljena nova župnijska cerkev v Begunjah pri Cerknici.

— **Huda nezgoda.** Gorica 20. novembra. Miha Golevšek iz Kamnice na Goriškem je vsled božjastnega napada padel na ognjišče v svoji hiši ter se smrtnonevarno opekel.

— **Kap** je zadela v Smartnem znanega mizarja gospoda Jožefa Regalija.

— **Zemlja se je pogreznila** pod konji g. Mesesnela v Brdu pri Viču. Ko je sin gospoda Mesesnela oral s konjema na njivi, pogreznila sta se konja tri metre globoko.

— **Hotel pri pošti v Novem Mestu** je prevzel v zakup g. Franc Pirce.

— **Starološke dekanije sodalitas** ima me-sečni sestanek v Retečah prihodnjo sredo ob pol 11. uri dopoldne.

— **Nove tržaške pomorske vožnje.** »Au-stro Amerikana« namerava uvesti prihodnje leto nove vožnje v Galveston in pa v Savano, da ustreže želji vlade Zedinjenih držav, ki bi rade, da se tok izseljencev obrne v južne ameriške države. »Austro-Amerikana« na-merava uvesti tudi še novo progo Trst-Mar-seille-Zahodnja Indija. Dne 12. decembra od-plove parnik »Lucia« iz Trsta na Antile. »Au-stro-Amerikana« zgradi štiri nove velike tr-govske parnike in sicer na Angleškem, ker avstrijske ladjedelnice ne morejo pravočasno zgraditi novih ladij.

Izpred sodišča.

Zopet Sora! — **Žalostno!** je klical včeraj popoldne znani bivši sorski župnik Brce pred končno razpravo okrajnega sodišča proti An-dreju Dolinarju, Anji Dolinarjevi in Juriju Omanu, ki sta jih tožila sorski učitelj Grmek in njegova soproga. Gospod Brce je bil že četr- ure prej pred razpravno dvorano in je korakal z učiteljem Grmekom gori in doli. Govorila sta pa gospoda nemško med seboj. Razpravo je vodil sodni tajnik Zotman. Pre-čitajo se izpovedbe po loškem sodniku zaslja-nih prič in zasliši se ljubljanski krojaški po-močni Ignacij Nosan, ki izpove, da je čul, ko je rekla Grmekova: Žene, nimate nič gnilih jajc, da bi jih vrgle kapelanu v fris? Zastop-nik Grmekov in Grmekove je rekel, da ni pre-vzel rad zastopstva. V svojem govoru je re- kel, da verodostojnosti ni iskati med pričami obtožencev. Proti pričam obtožencev je klical na pomoč državnega pravdnika, ker so le ne-katere priče slišale baje, kar so obtoženi trdili, druge pa ne. Zagovornik vseh treh obtožen-cev dr. Schweitzer naglašja, da ne bo sledil zastopniku tožnikov na polje strankarskih

prepirov. V sodni dvorani nam strankarstvo ni nič mar. Predočiti si moramo položaj ob demonstraciji, ko so tekali ljudje sem in tja, ta je slišal to, drugi drugo, vsi pa niso mogli slišati vsega. Obtoženci se niso ponujali dež. šolskemu svetu, marveč so bili pozvani od šolskega nadzornika, da mu povejo, kar vejo. Če se vpoštevava vse to, se mora trditi, da so dognali obtoženci dokaz resnice. Gospod za-govornik navaja nato izpovedbe zapriseženih prič, ki so potrdile, kar so trdili obtoženci in teh je lepo število. Gosp. dr. Schweitzer pravi: Takrat Grmek ni bil miren. On in njegova žena sta razvila intenzivno agitacijo. Grmek je potegnil za sabo temperament, njegova že-na je bila bolj previdna, a tudi ona je govorila preveč. Predlaga, naj se oprostite vsi trije ob-toženci. Sodnik, g. sodni tajnik Zotman raz-sodi, da so vsi trije obtoženci krivi prestopka razžaljenja časti in obsodi Andreja Dolinarja v 10. Ano Dolinar v 5 in Jurija Omanu v 10 dnevni zapor. Sodnik utemeljuje to svojo sodbo s tem, da se dokaz resnice ni posrečil, ker sodnik ne verjame pričam. Zagovornik dr. Schweitzer naznani vzklic. Med razpravo je bil bivši sorski župnik miren, le enkrat sam-krat je pocukal Grmeku za suknjo. Po razpra-vi mu je pa čestital na hodniku k zmagi.

Otrok se opekel. Zakonska Miha Solar, kovač in njegova žena Neža v Kropi, delata oba v kovačiji in sicer prične mož ob štirih, njegova žena pa ob šestih jutraj z delom. Od 6. do 7. ure so bili njuni trije otroci brez varha, potem pa pride neka stara Liza, da prevzame nadzorstvo. Ob tri četrt na sedmo uro jutraj dne 27. septembra t. l. je zaslišal sosed obupni krik. Vrata so bila od zunaj za-prta. Ko jih odklene, vidi 4in pol letnega fan-tička Tinčka na sredi sobe stati; srajčica je bila v plamenu in tudi lasje so mu bili že zgo-reli; po životu je bil pa tako opečen, da je še isti dan umrl. Stariše je sodišče pregreška zoper varnost življenja oprostilo.

Nasilen krojač. V Hajnriharjevi gostilni v Boh. Bistrici je nastal 8. julija med fanti pre-tp. Tam se je nahajal tudi krojač Jože Rav-nik. Ko so po končanem tepežu odhajali neka-teri fantje zvečer domu, ustrelil je na daljavo 30 korakov Ravnik med nje. Fantje so slišali žvižganje krogelj, ki so priletele v kup gra-moza. Ravnik pa sovraži tudi tamošnjega brivca Jerneja Pirca, ker je bil zaradi časti-kraje kaznovan. Ko ga je Pirc zarubil zaradi iz te pravde naraslih stroškov, grozil mu je Ravnik s smrtjo. Sodni sluga, videč pretečo nevarnost, moral je poslati po orožniško po-moč, da je mogel izvršiti rubež. Zato je pa obdolženec še isto noč položil dinamitno pa-trono pred Pirčevo barako in jo zažgal. Strel je bil tako močan, da je napravil na baraki 60 kron škode. Za kazen je dobil Ravnik 8 mesecev težke ječe.

Nepopoljšljiv tat je Blaž Hribar iz Zlatega polja, katerega razne občutne kazni niso po-boljšale. Nedavno si je v Poljanah pri Brdu prilastil uro z verižico, nadučitelju v Domža-lah je pa vzel dežnik. Sedel bo zopet pol leta v težki ječi.

Štajerske novice.

Š Volitve v občinski zastop celjske okolice je vlada razveljavila.

Š Ne bo več kandidiral! Nemški nacijo-nalci na Štajerskem že dobro vedo, da jih bo volivna reforma v prihodnji zbornici znatno skrčila. Marsikak kričoč izgubi svoje jasli. Da se vsaj »boljšim« zagotovi še eksistenca, bo-do oskrbeli znanemu dr. Hofmannu pl. Wel-lenhofu štajersko deželno odborništvo. Če to dobi, — tako trdijo nemški listi, — potem v državni zbor ne bo več kandidiral. To je lepo, — pa še marsikdo drugi tudi ne bo več kan-didiral ali vsaj izvoljen ne bo. A to ne bo po njegovih volji!

Š Šoštanjsko orožništvo. V torek, 16. t. m. vršila se je zoper R. Vodeba iz Šoštanja pri okrožnem sodišču v Celju glavna obravnava zaradi nenravnega hudodelstva po § 128 k. z. Mladenič bil je oproščen, ker temeljita ovadba orožništva se je po pričah izjalovila. To je sedaj drugi slučaj, da je orožništvo nedolž-nega privedlo na obtožno klop zaradi slibnega delikta. Podrobnosti še prinesemo.

Š Špindler za kancelparagraf! Nihče na Štajerskem toliko ne govori o svobodi, ko eksmedicinec in voditelj mogočne »narodne stranke«. Kako si on misli to svobodo, kaže 3. številka »Narodnega lista«. Tu zahteva za duhovnike kancelparagraf. Ali ni nič sram teh ljudi? To bi bila seveda lepa svoboda. Oni bi smeli storiti kar bi hoteli, nasprotnikom pa bi usta zamašili. Potem bi pa kričali: Živela svoboda! Ne boš Jaka! Od socialnih demokratov se pojdit učiti!

Š Nemški učitelji proti gojenkam nemške-ga ženskega učiteljskega. Mariborski učitelji so pri zadnji konferenci protestirali, da se v me-stu nastavlajo učiteljice iz n e m š k e g a žen-skega učiteljskega. Učitelji pravijo, da niso spo-sobne v mestu podučevati. Ker jih tudi na de-želi ne marajo, ker nimajo izkušnje iz sloven-ščine, zato je dosedaj od letošnjih maturantini samo ena nastavljena. Ravnatelj učiteljskega F r i s c h je zaradi tega grozno hud na učite-lje. Katera delica bo pa šla na tako učitelji-šče, ki ne najde službe za svoje učenke? Tu-kaj se vidi, da je dežela s tem nemškim pod-jetjem izvrgla zopet tisočake za neplodno in nepotrebno stvar.

Š Na shodu »Kat. političnega društva za Laški okraj« v Jurklostru so se soglasno in z velikim navdušenjem sprejele te-le resolu-cije: 1. Zborovalci pozivljajo merodajne kro-ge, naj se kmalu ustanovi kmečka zveza, ki bo na katoliški podlagi delala za povzdigo in izboljšanje gospodarskega stanja; 2. pozivlja-

Po svetu.

Mož s sto potnimi listi. Beneška policija ima že več mesecev zaprtega nekega Ladislava Šerenskiga, pri katerem so našli nad sto potnih listov najrazličnejših držav in med temi celo Japana in Avstralije. Star je 60 let in je bil že prej zaprt v Švici, ker je prosil konzula za pomoč, češ, da je švicarski podložnik, a pozneje so našli pri njem turški potni list. O starcu poizvedujejo sedaj na vse strani.

Ponesrečena operacija. Dunajsko deželno sodišče je obsodilo v enomesečni zapor zdravnika dr. Alta na oddelku profesorja Tala splošne bolnišnice. Dr. Alt je naročil navzočemu hospitantu Löwu, da izbrizga želodec 66letni Rozaliji Hodas. A Löw se je zmotil in je porabil za operacijo napačni balon za uvažanje zraka. S silo vbrizgani zrak je razgibal pacientinjo želodec, ki je nato umrla. Strežnica je izpovedala, da so dalje časa brez uspeha »pumpali«, a kljub temu so še »pumpali«, dasi je pacientinja zaklicala: »Za božjo voljo nehaite, da ne počim!«

Znamenita freska nanovo najdena v Loretu. V Gubiji so našli fresko iz Giotove šole, ki torej ni poznejša nego iz prve polovice XIV. stoletja. Slika kaže, kako angeli neso lavretansko hišico čez morje. Ta najdba je znamenita, kajti doslej je bila najstarejša priča za tradicionalno povest o prenosu lavretanske hišice Teramanova legenda iz druge polovice XV. stoletja. Ta freska pa predstavlja zgodovinski vir iz prvih let XIV. stoletja, torej je jako blizu prenosu lavretanske hišice, ki jo zgodovinarji stavijo v leto 1294.

Poštni parnik med granatami. Ko je vozil poštni parnik »Durham Castle« dne 14. t. m. v Plymouth, so bili potniki in moštvo jako neprijetno presenečeni. V neposredni parnikovi bližini so padale v morje granate. Neka topničarka se je namreč vadila v streljanju in ni prenehala, ko je zagledala poštni parnik. Le slučaj je, da ladja ni bila zadeta.

Letovišča na Češkem. Vlada je odstavila finančnega svetnika Lenka, voditelja davčnega urada v Karlovih varih, ter nastavila na to mesto deželnega finančnega nadzornika Forkela iz Prage. Vlada je namreč letovišča na Češkem povišala v mesta prvega razreda hišno-najemniškega davka in je začela s presojevanjem najemnin v teh mestih. Mestni svet v Karlovih varih je protestiral proti temu, da je vlada tako nenadno odstavila Lenka in je naprosila nemške poslance, naj se zani zavzamejo.

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustriran glavni cenik z nad 1000 slikami vseh vrst uhlenastih, srebrnih in zlatih ur z znamko Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glasbille kakor tudi vseh vrst solidnih zlatih in srebrnih po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel, remont. ura K 3.—
slat. Roskopf patent ura 4.—
črna, rem. ura 4.—
črna, rem. ura 5.—
Gold rem. ura „Luna“ kolese . . . 7.50
srebr. „Gloria“ 7.00
srebr. „dvojni plašč“ 11.50
oklep, veržica z rincec
na pero in karab. 15 gr. težka . . 2.50
ura s lukavico K 3.50, budilka K 2.00, kuhinjska ura K 3.—
švarcvaldska ura K 2.80.

Ena ura oro hitro pisano jamstvo!
Nikar vsake! Zamenja dovoljena, ali denar nazaj!

Prva tovarna za ure **Hanna Konrad** v Mostu
1789 (Brux) št. 654, Češko. 100—28

Gospodje in dame

si lahko dobijo lep dohodek s postranskim zaslužkom. — Vprašanja na **Gospodje in dame** ulice 15, pritičje, v pisarni na levo.

Trgovina ali gostilna

v mestu ali na deželi v vrednosti do 4000 K se kupi ali vzame v najem. — Ponudbe naj se pošljejo pod „**MI. S. Ilica kb. 189 Zagreb**“.

2 enonadstropni hiši

se prodasta pod zelo ugodnimi pogoji. Več pove lastnik na **Trnovskem pristanu št. 14** v Ljubljani.

Martin Lampert

gostilna „**Port Artur**“ v Ljubljani,
Kolodvorske ulice št. 31

prodaja najboljši

trboveljski premog.

Obenem se priporoča slavnemu občinstvu za razne

vožnje in selitve

po nizkih cenah.

Kletarsko društvo v Ormožu,

vpisana zadruga z omejeno zavezo,

priporoča svojo **veliko zalogo**

pristnega ljutomerčana

iz najboljših vinogradov ormoško-ljutomerskih gor.

2399 b

!!Cene nizke!!

Pošilja se od 56 litrov naprej.

Vzorci zastoj in franko.

2371 III 2

12. januarja 1905.

Gospodu
Ikarju Piccoli
Ljubljana.

Prosim, pošljite mi 12 škatlic
Yaših izbornih salmijakovih pastil.

Velespoštovanjem

Julija Milischka,

Dunaj XIV./I, Goldschlagstr. 1.

Cena škatlici 20 vin. — Manj nego 11 škatlic
ki stanejo 2 kroni, se po pošti ne pošilja.

Petrolejska plinova svetilka „VEGA“

je najnovejša in najbolj svetilka XX. stoletja, pri kateri se petrolej sprema v plin. Porabi se samo za 1 vinar petroleja na uro, ter gori svetlejšje kot navadni plin. Ni potreba privijati stena (dohta), da takoj razsvetljava, pristojna na vsako navadno petrolejsko svetilko 10" ali 14" in gori brez duha. Kompletna petrolejska svetilka „Vega“ stane 8 kron.

2429 6—3

Zaloga pri

Valentin Golob, trgovina z
železnino,
Mestni trg št. 10.

Prostovoljna prodaja.

Posestvo v Konjušnih ulicah

hišna št. 1 v Trnovem, v Ljubljani, katero obsega nadstropno hišo, pritlično hišo, gospodarsko poslopje in vrt, se pod jako ugodnimi pogoji prostovoljno prodaja, skupno ali posamezno.

Natančnejša pojasnila v pisarni gospoda dr. Albina Kapus, odvetnika v Ljubljani.

Dražbeni razglas.

Radi oddaje zgradbe nove šole v Poljanah nad Škofjo Loko, proračunjene na 32.000 K, vršila se bode

dne 20. decembra 1906

ob 9. uri dopoldne v starem šolskem poslopju v Poljanah ustna zmanjševalna dražba.

Stavba, katere se bode oddala le enemu podvzetniku, mora priti leta 1907 pod streho in mora biti do konca julija 1908 popolnoma izgotovljena.

Načrti, stroškovnik, dražbeni in stavbeni pogoji so pri podpisnem krajnem šolskem svetu do dneva licitacije vsakemu na vpogled.

Do pričetka licitacije sprejme krajni šolski svet ali frankirano po pošti ali neposredno tudi pismene ponudbe z 1 krono kolekovane s priloženo varščino 3000 (tri tisoč) kron v zavetku z napisom „Ponudba za šolo“.

Krajni šolski svet v Poljanah nad Škofjo Loko,

dne 16. novembra 1906.

2595 3—3

Jernej Ramovš,
načelnik.

Zdravnik-strokovnjak

2306 3—2

med. univ. dr. Bogdan Derč

usoja si javiti, da ordinira vsak dan od 10—11. ure dopoldne in od 2.—4. ure popoldne za

otroške in notranje bolezni

v I. nadstr. hiše št. 1 Sodnijske ulice v Ljubljani.

Brezplačna ordinacija za otroške bolezni v mestnem ambulatoriju „Mestni dom“.

Hiša

v mestu, v dobrem stanju, z gostilno (lastna koncesija) in pekarijo, pripravna tudi za vsako drugo trgovino, se prodaja pod ugodnimi pogoji radi družinskih razmer. Pismena vprašanja naj se stavijo pod „**F. E. 244**“ na upravništvo „Slovenca“.

24.1 3

Gramofone

in plošče; svetilke na plin za gazolin, po originalni ceni, 12 m rabljenih gumi cevi 1 1/2" za pretakanje vina; prazne steklenice kisle vode, stavbinske okove in različna orodja po zelo nizki ceni ponuja

A. CASAGRANDE,

2540 5—5 trgovec v Ajdovščini.

Zelo znižane cene!

zaradi prenapolnjenja zaloge:

Zimske jope za dame . od gl. 2.50 višje obleka iz

sukna 2.50 „
pelerina 2.50 „
havelok 2.50 „
dolga zim-ska suknja 5.— „
sako iz ko-žuhovine 7.50 „

Največja in najlepša izbira konfekcije za gospode, dečke, dame in deklice.

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

4111 104—78

Leopold Tratnik

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27

priporoča

visokočastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom svojo najstarejšo trdiko za izdelavo cerkvenih posod in orodja.

Vedno velika zaloga.

Prečastiti gospod!

Ako kaj potrebujete ali nameravate napraviti prosim Vas, blagovolite mi pisati in takoj pošljem vzorce. Stare reči popravim, pošlatim itd.

Velika zaloga elektr. svetil in kiparskih del.

Dobi se tudi kraj po
Ljubljana, št. 17
za krojno risanje
potrebno učilnice
Oblastveno
1208 52.1

Ne čitati

samo, ampak tudi skusiti se mora

Steckenoferd lijino mlečnato mlo

Bergmann & Co., Draždane in Dečin ob Labi prej Bergmannovo lijino mlečnato mlo (znamka 2 hribovca) za dosego nežne polti in odstranitev peg.

Prodaja komad à 80 vin. v Ljubljani: Lekarna: Jos. Mayer. 1452 30—17 Drogueriji: A. Kane in Victor Schiffer. Parfum.: O. Fetti-Frankheim.

Šivilje in učenke

se takoj sprejmejo

na Rimski cesti št. 9

II. nadstropje. 2526 2—2

Prodaja na debelo in drobno.

Firnež

le iz kranjskega lanenega olja

1619 100—36 prodaja

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

prva kranjska tovarna oljnatih barv firnežev, lakov in steklarskega klesanja. Največja zaloga

karbolineja in gipsa.

Prva zaloga

železnine, stavbenih potrebščin, cementa, bičja za strope, strešne lepenke, traverz, železniških šin itd.; mlatilnic, gepelnov, čistilnic, slamoreznic, stiskalnic (preš) za grozdje in sadje, sesalk (pump) in cevi za vodo in gnojnico ter najraznovrstnejše oprave za mlekarne je pri 1886 19-13

Fr. Stupica

v Ljubljani na Marije Terezije cesti št. 1 in na Valva-zorjevem trgu št. 6, nasproti križanski cerkvi.

Cene zmerne, posrežba postena.

Naznanilo preselitve.

Prečast. duhovščini in slav. p. n. občinstvu si usojam vljudo naznaniti, da sem preselil svojo

kiparsko obrt
v Kolodvorske ulice št. 32.

Zahvaljujem se za dosedanje vsestransko zaupanje ter se priporočam i nadalje za vsa v mojo stroko spadajoča naročila, posebno: kipe in druga cerkveno-umetniška dela iz kararskega in drugih marmorjev, cementa, mavca ali lesa, ter vsakovrstne nagrobne spomenike.

Veselošpovanjem

D. Bizjak, kipar.

2552 3-3

Kranjska tovarna lanenega olja
ZABRET & HUTER v Kranju

priporoča

lanene tropine (preše)

najboljše kakovosti v vrečah po 50 kilogramov in

=sladko laneno olje.=

Opmniti je, da je laneno olje mrzlo stiskano, nima v sebi nikakega albumina in je ravno raditega najboljše kakovosti. V kolikor pa je laneno olje boljše brez te sestavine, v toliki meri pridobe s to sestavino lanene tropine. Analiza lanenih tropin znaša: 40-41% surovega proteina (beljakovin) z 9-10% olja, po analizi št. 1901 c. kr. poljedelsko-kemičnega preizkuševališča na Dunaju.

2293 13-6

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta! — Veliki cenik zastoj in poštnine prosto!

Najcenejša, največja eksportna trrdka! — Veliki cenik zastoj in poštnine prosto!

H. Suttner, urar, Ljubljana Mestni trg nasproti rotovža.

Na novo založena trgovina, blago najnovejše vrste! (Preje v Kranju.) Cene brez konkurence. Mali dobiček, velik promet!

Priporoča veliko, izborno zalogo finih švicarskih ur, brilantov, zlatnine in srebrnine v veliki izbiri po najnižjih cenah.

Št. 786. Posebno fina precizijska anker-ura, trije prav močni srebrni pokrovi, jako fino najatančnejše kolesje na 15 kamnov, gld. 19-50.

Št. 800 14-kr. zlatankrem priprava za monogram s tremi močnimi, zlatimi pokrovi, jako fino kolesje na 15 kamnov gld. 58-.

Št. 745. Srebrna cil. rem. s dvojnimi pokrovom, trpežnim kolesjem na 6 kamnov, gld. 6-75.

Št. 795. 14 kar. zlatankrem. s dvojnimi pokrovom, fino kolesje na 11 kamnov, gld. 32-50.

Št. 679. Nikelnasta anker-rem-Roskopf s stano-vitalnim belim pokrovom, najtrpežnejše kolesje gld. 2-50.

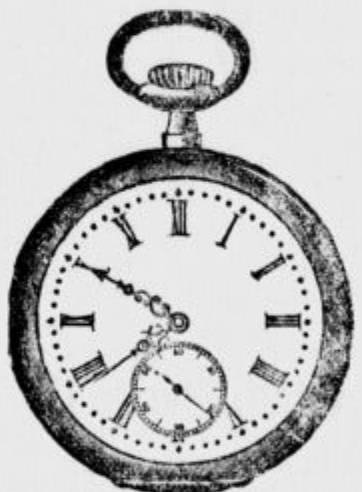
Št. 528. Srebrna anker-Roskopf s enim pokrovom brez panov, gld. 3-90.

Št. 517. Srebrna anker-rem-Roskopf s močnim dvojnimi srebrnim pokrovom, trpežnim v kamnih tekočim kolesjem, gld. 5-35.

Št. 722 Srebrna cil-rem s močnim pokrovom, trpežnim kolesjem na 6 kamnov gld. 5-85.

Št. 516. Srebrna anker-rem s močnim pokrovom in trpežnim, v kamnih tekočim kolesjem, gld. 5-95.

Št. 533 Srebrna-anker-rem na 15 kamnov prav močni srebrni pokrovi, jako fino natančno kolesje, gld. 9-50.

Št. 796 14 kar. zlatankrem s močnimi zlatimi pokrovi, jako fino kolesje na 15 kamnov, gld. 30-.

Velika izbira najfinejših precizijskih, švicarskih ur kakor znamke Schoffhausen, Omega, Intakt, Uratua, Bilodes itd. — Prstani, uhani s brilantnimi kamni, dolge lorgnon verižice, zapesnice, broške, igle itd. različno blago iz kina srebra v največji izbiri. Izborna zaloga finih najnovejših salonskih, stenskih ur in budilk po najnižjih cenah.

Št. 800. Srebrna cil-rem. močni srebrni pokrovi, trpežno kolesje, 6 kamnov, gld. 5-25.

Št. 817 Srebrna cil-rem, 3 močni srebrni pokrovi, 6 kamnov, gld. 6-50.

Štev. 1121. Zlato na srebre gld. 1-., 14 kar. zlato gld. 2-80.

Štev. 1087. Zlato na srebre s plavim kamnom gl. — 90, 14 kar. zlato, gld. 2-60.

Št. 1154. Broška, zlato na srebre, jako fino izdelana, gld. 2-25, 14 karat zlato gld. 7-50

Št. 1043 14 kar. zlato gl. 3-90, novo zlato gld. 1-90.

Št. 1040 14 kar. zlato gld. 5-30, novo zlato gld. 2-35.

Št. 804. Srebrna cil-rem močni srebrni pokrovi, trpežno kolesje, 6 kamnov, gld. 4-75.

Št. 1200 14 kar. zlatankrem, fino kolesje na 10 kamnov, gld. 12-50 in naprej.

V dokaz, da je moje blago res fino in dobro je to, da ga razpošiljam po celem svetu. Na stotine pohvalnih pism je vsakomur prosto na ogled. — Naznaniam Vam, da je danes prispelo blago, katerega smo naročili in je vse natančno, kakor smo si želeli in kakor je v ceniku. Prav vesel sem Vašega pohvalnega blaga, posebno pa zlatih ur in verižic. V kratkem dobite zopet večje naročilo od nas Ivan Depeder, Ismaila, Egipet. — Prav vljudo se Vam zahvaljujem za poprej poslano blago s katerim sem prav zadovoljen, mi v mojo največjo zadovoljnost služi. Prosim, da mi sledeče po povzetju pošljete Franc Slabe, Wilhelmstr. 11, Mengede, Westfalsko, Nemčija. — Zahvaljujem se Vam za lepo in dobro blago, ki ste mi ga poslali. Vsakomur bodem Vašo trdiko kot najboljšo priporočal. Oswald W. eser, pivarna Zaietza, Srbija. — Naznaniam Vam, da sem blago prejel in sem z vsemi prav zadovoljen, zahvaljujem se Vam torej tem potom za tako dobro in pošteno blago, vse je v mojo največjo zadovoljnost posebno pa u-e in pr-stani V kra-kem zopet več naročil John Lorber, 1040 East Ohio Str, Allegheny Pa, Amerika. — Lepa hvala za Vašo veliko prijaznost in uljudnost, katero imate s strankami, ki pri Vas naročajo. Povsod bom priporočal Vašo firmo kot jako solidno Andrej Uršič, Likarji, Orehek, Cirkno. — Sa poslanom mi robom jesam sasma zadovoljen. Hvala na točnom in brzom izvrševanju naručbe. K. Rožička, župnik, Boveč, Hrvatsko.

„Ljubljanska kreditna banka“

Podružnica v SPLJETU.

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 2

Podružnica v CELOVCU.

Delniška glavica K 2.000.000 —.

Rezervni zaklad K 200.000 —.

sprejema od 1. novembra tekočega leta vloge na vložne knjižice in 4 1/2 0 ter jih obrestuje od dne vloge do na tekoči račun po 4 2 0 dne vzdiga;

obenem zvišuje obrestno mero starih vlog na knjižice od sedanjih 4% na 4 1/2 0 začeni s 1. novembrom t. l. 2291 253
Rentni davek plača banka sama.